ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ
ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ
ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ
ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐ

«2022-2023» ուսումնական տարի

«Շիրակի մարզ. դպրոց» ՊՈԱԿ

ուսումնական հաստատության անվանումը

լեզուներ, պատմություն, ֆիզկուլտուրա, ՆԶՊ, երգ, կերպարվեստ

առարկայական մեթոդական միավորման անվանումը

ՀԱՆՐԱԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ *(Կրճատումներով)*

VI. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

12. Հանրակրթական հիմնական ծրագրերի **բովանդակությունը նպատակաուղղված է** ուսումնառության ակնկալվող **վեր նարդյունքների միջոցով** կարողունակությունների ձևավորմանը, ներկայացված է բովանդակության բաղադրիչներ ուսումնական բնագավառներով և **որոշակիացվում է ուսումնական առարկաների ծրագրերում:** Հանրակրթական ծրագ րի բովանդակության **պարտադիր նվազագույնը սահմանվում է ըստ կրթական ծրագրերի աստիճանների՝** ուսումնակ բնագավառների ուղղվածությանը համապատասխան առարկայական չափորոշիչների, ծրագրերի միջոցով և սույն չափ րոշչի համաձայն ներառում է հանրակրթության ընդհանուր նպատակներին համապատասխան ընտրված ու սովորո կողմից յուրացման համար նախատեսված գիտելիքները, մանկավարժորեն և հոգեբանորեն չափորոշված-հարմարե ված սոցիալական փորձը, մշակութային, բարոյական ու գեղագիտական, ազգային և համամարդկային արժեքները:

13. Չափորոշչով սահմանվում են հանրակրթության հիմնական ծրագրերի բովանդակության հետևյալ բաղադրիչները՝

1) գիտելիք. 2) հմտություն. 3) դիրքորոշում. 4) արժեքային բաղադրիչ:

14. Ուսումնական բնագավառը կրթության բովանդակության որոշակի տիրույթ է, որն առանձնանում է ուսումնառությ օբյեկտով և բնույթով, գործունեության և ճանաչողության յուրահատուկ մեթոդներով:

15. Հանրակրթական ծրագրերի բովանդակությունը ներկայացվում է հետևյալ ուսումնական բնագավառներով՝

1) հայոց լեզու և գրականություն. կրթության բովանդակության տիրույթ է, որն ապահովում է սեփական մտքերը հայ րեն բանավոր և գրավոր գրագետ խոսքով արտահայտելու, ազատ հաղորդակցվելու, կրթության առանձնահատուկ պայ մանների կարիքի դեպքում՝ համապատասխան այլընտրանքային հաղորդակցման միջոցով, հայ և արտասահմանյ գրականության ստեղծագործություններ, ինչպես նաև ուսումնական այլ առարկաներ ուսումնասիրելու կարողության, ին նաճանաչողության, աշխարհաճանաչողության, լեզվամտածողության, քննադատական, հուզականպատկերավոր մտ ծողության ձևավորումը, զարգացումը և կատարելագործումը ողջ կյանքի ընթացքում.

2) հայրենագիտություն. կրթության բովանդակության տիրույթ է, որն ապահովում է հայրենի պատմաաշխարհագր կան միջավայրի, հայկական քաղաքակրթության ձևավորման և զարգացման ընթացքի իմացություն, ազգային ինքն թյան զարգացմանը միտված էական հատկանիշների, ազգային նյութական և հոգևոր արժեքների, հայոց եկեղեցու և նյ դավանանքի ճանաչում ու արժևորում, քննադատական և ստեղծագործական մտածողության հմտությունների զա գացում.

3) օտար լեզուներ. կրթության բովանդակության տիրույթ է, որը ներկայանում է մի շարք լեզուներով, իսկ կրթությ առանձնահատուկ պայմանների կարիքի դեպքում՝ համապատասխան այլընտրանքային հաղորդակցման միջոցո որոնցից առնվազն երկուսի ուսուցումը միտված է աշակերտների շրջանում բազմալեզվության և միջմշակութային իրազ կության խթանմանը: Բնագավառը շեշտադրում է աշակերտի՝ բազմալեզու հաղորդակցության ժամանակ ակտիվ սոցի լական դերակատար լինելը, որտեղ օտար լեզուներով հաղորդակցությունը օգնում է աշակերտին ճանաչել աշխարհը և ս մշակույթներ, իր մշակույթը ներկայացնել այլ լեզուներով, հանդես գալ որպես ստեղծագործ և քննադատական մտածող թյամբ օժտված անհատ, համագործակցել անձնական, խմբային, համայնքային և հասարակական հնչեղության հարցե լուծման նպատակով.

4) բնագիտություն, տեղեկատվական հաղորդակցական տեխնոլոգիաներ, ճարտարագիտություն, մաթեմատիկ **(ԲՏՃՄ).** բնագիտական, տեխնոլոգիական, ճարտարագիտական և մաթեմատիկական մի շարք առարկաներով ներկ յացված, ինտեգրված ուսումնառության բնագավառ է, որը միտված է բնագիտամաթեմատիկական գիտելիքների ձեռ բերմանը և կիրառմանը, ինչպես նաև հետազոտական, դիտարկման և վերլուծական հմտությունների, խնդիրների լուծմա տրամաբանական, քննադատական և ստեղծագործական մտածողության, նախաձեռնողականության, հաղորդակցո թյան և թվային գրագիտության հմտությունների զարգացմանը, այդ թվում՝ աջակցող տեխնոլոգիաների կիրառմամբ.

5) հասարակություն, հասարակական գիտություններ. կրթության բովանդակության տիրույթ է, որը ներկայացնում մարդկային հասարակության զարգացման ուղին՝ քաղաքակրթությունների ձևավորումից մինչև գլոբալ փոխազդեցո թյուններ, նախապատմական ժամանակաշրջանից մինչև հետարդյունաբերական շրջանի գիտատեխնիկական արդ նվաճումներ: Միտված է մշտապես փոփոխվող աշխարհում հասարակական, քաղաքական, տնտեսական և մշակութայ գործընթացների կապի ու փոխազդեցության մասին գիտելիքների ձեռքբերմանը և կիրառմանը, ինչպես նաև դրանցո դերակատարում ունեցած անհատների և խմբերի, նրանց փոխգործակցության իմացությանն ու վերլուծությանը, ներկ յացնելով անհատի սոցիալականացման և հասարակական մասնակցության դրսևորումները՝ քննադատական և ստեղծ գործ մտածողություն ունեցող պատասխանատու քաղաքացու ձևավորմանը.

6) արվեստ և արհեստ. կրթության բովանդակության տիրույթ է, որը միտված է գեղարվեստական կրթության և գեղ գիտական դաստիարակության միջոցով անձի մտավոր և ստեղծագործական կարողությունների բացահայտմանն ու զա գացմանը, իրականացվում է միջառարկայական կապերի ակտիվ ներգրավմամբ՝ արվեստի և ժողովրդական արհեստնե տարբեր տեսակներին հաղորդակցվելու, ինքնուրույն գեղարվեստական-ստեղծագործական գործունեություն ծավալել միջոցով: Նպաստում է սովորողի ինքնաճանաչմանը և ինքնարտահայտմանը, ազատ անհատականության կայացման մտահորիզոնի ընդլայնմանը, երևակայության, քննադատական, վերլուծական և ստեղծագործական մտածողության զա գացմանը, վարպետության, ստեղծարարության, կատարողական առանձնահատկությունների զարգացմանը: Բացի վեր նշված նպատակներից, միտված է նաև գեղագիտական ճաշակը և ստեղծագործական միտքը կենցաղային խնդիրների գործունեությանը կապելուն, ավանդական և այսօր արդեն գրեթե կորսված՝ բազմաթիվ ժողովրդական ավանդույթներին մշակութային ժառանգությանը հաղորդակցվելուն.

7) ֆիզիկական կրթություն և անվտանգ կենսագործունեություն. կրթության բովանդակության տիրույթ է, որը ներառո է մի շարք առարկաներ և ինտեգրված ուղղություններ, որոնք պետք է ապահովեն սովորողների ֆիզիկական դաստիարա կությունը, նպաստեն նրանց մոտ անհրաժեշտ շարժողական ակտիվության ապահովմանը, մկանային ուժի, արագաշա ժության, ճկունության, շարժումների կոորդինացիայի, դիմացկունության, հավասարակշռության, ճարպկության, դիպ կության, տարածական կողմնորոշման ձևավորմանն ու կատարելագործմանը, առողջությանը նպաստող վարքագծ սեփական անձի և մյուսների ֆիզիկական և հոգեկան առողջությանը միտված պատասխանատու վարքագծ

(շարունակությունը՝ տես կազմի 3-րդ էջում)

ՄԱՏՅԱՆԻ ԼՐԱՑՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. Մատյանը նախատեսված է ուսումնական հաստատության առարկայական մեթոդական միավորման աշխատանքային տարեկան պլան-ծրագրի կազմելու համար:
2. «Մեթոդական միավորման կողմից *(Նախորդ)* «____-____» ուսմնական տարում **կատարած աշխատանքների համառոտ նկարագրությունը**» բաժնում հանգամանալից նկարագրվում է **նախորդ ուսումնական տարում** ձեռք բերված դրական արդյունքները՝ միաժամանակ շարադրվում է նաեւ թույլ տրված սխալների ու բացթողումների, չիրականացված աշխատանքների ու թերությունների վերաբերյալ տվյալները:
3. «Մեթոդական միավորման կողմից *(Նոր)* «_____-_____» ուսումնական տարում **կատարելիք** ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների հիմնական ուղղությունների **նկարագրությունը**» բաժնում հանգամանալից շարադրրվում **նոր ուսումնական տարում** կատարվելիք աշխատանքների, ինչպես նաեւ նախորդ ուսումնական տարում բացթողումների եւ չիրականացված աշխատանքների շտկման մասին ծրագրային դրույթները:
4. «___-__» ուսումնական տարվա ընթացքում մեթոդական միավորման կողմից նախատեսվող **համադպրոցական** ուսումնադաստիարակչական **միջոցառումները եւ դպրոցական օլիմպիադաներ**» բաժնում լրացվում է մեթոդական միավորման որոշումով կամ որոշումներով ընդունված համադպրոցական միջոցառումների եւ դպրոցական օլիմպիադաների իրագործման ժամկետների ու պատասխանատուների մասին տվյալները:
5. «___-__» ուսումնական տարվա ընթացքում մեթոդական միավորման կողմից կազմակերպվելիք **սեմինարները, մանակավարժական ընթերցումները** եւ **մեթոդական խորհրդատվությունները**» բաժնում գրվում է մեթոդական միավորման որոշումով կամ որոշումներով ընդունված համապատասխան միջոցառումների ժամկետների ու պատասխանատուների մասին տվյալները: Հատկապես կարեւորել է պետք մեթոդական խորհրդատվությունները, եւ անհրաժեշտ է այն նպատակային պլանավորել սկսնակ ուսուցիչների ու ծնողների համար:
6. «_____-____» ուսումնական տարվա ընթացքում մեթոդական միավորման անդամների կողմից կատարվող **փոխադարձ դասալսումները**» բաժնում պլանավորվում եւ գրանցվում է փոխադարձ դասալսումների ժամկետների, դասալսման նպատակների ու դասը լսողների տվյալները:
7. «__-__» ուսումնական տարվա ընթացքում տնօրինության եւ մեթոդական միավորման կողմից կազմակերպված **գրավոր աշխատանքների** ամփոփիչ **արդյունքները**» բաժնում գրանցել տվյալ ուսուցչի մոտ տվյալ դասարանում տրված գրավոր աշխատանքներից ստացված գնահատականների ամփոփ տվյալները:
9. «__-__» ուսումնական տարվա ընթացքում մեթոդական միավորման ուսումնադաստիարակչական **աշխատանքների պլան-ծրագիրն ըստ ամիսների**» բաժնում գրանցվում է ըստ ուսումնական ամիսների պլանավորված աշխատանքների համառոտ բովանդակությունները, կատարող պաշտոնյաների տվյալները, ինչպես նաեւ կատարման մասին համապատասխան տեղեկատվությունները:
10. «___-___» ուսումնական տարվա առարկայական **պետական ծրագրերի կատարողականի ուսումնասիրություններ**» բաժնում հնգաց՝ ըստ կիսամյակների գրանցել ուսուցիչների կողմից կատարած պետական ուսումնական պլանով նախատեսված ժամաքանակի կատարողականը: Ուսումնական տարվա ավարտին հանրագումարի բերել պետական ծրագրի կատարողականը եւ *«ընդամենը ժամ»* սյունակում գրանցել տարվա պետական ուսումնական ծրագրի կատարած եւ չկատարած *(չկատարածը փակագծում)* ամփոփ թվային տվյալները:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ էջ

1. Մատյանի լրացման կարգը ---------- 1
2. Քաղվածքներ ՀՀ օրենսդրությունից՝ «Հանրակրթության մասին օրենք» *(Կրճատումներով)* ---------- 2
ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐ 6
3. Մեթոդական միավորման կազմի կրթական եւ աշխատանքային **տվյալների մասին աղյուսակ** ---------- 7
4. *(Նախորդ)* «___-____» ուսմնական տարում **կատարած աշխատանքների համառոտ նկարագրությունը** -------- 8
5. *(Նոր)* «__-__» ուս. տարում **կատարելիք աշխատանքների հիմնական ուղղությունների նկարագրությունը** ---- 9
6. Մեթոդական միավորման ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների «___-____» ուսումնական տարվա պլան-ծրագիրն ըստ ամիսների ---------- 10
7. Մեթոդական միավորման որոշումներով ընդունված **համադպրոցական** ուսումնադաստիարակչական **միջոցառումները եւ դպրոցական, առարկայական օլիմպիադաները** ---------- 20
8. Մեթոդական միավորման կողմից «___-____» ուսումնական տարվա ընթացքում կազմակերպվելիք **սեմինարները**, մանկավարժական ընթերցումները եւ **մեթոդական խորհրդատվությունները** ---------- 21
9. Մեթոդական միավորման անդամների կողմից «___-____» ուսումնական տարվա ընթացքում կատարվելիք **փոխադարձ դասալսումները** ---------- 22
10. Մեթոդական միավորման եւ տնօրինության կողմից «___-____» ուսումնական տարվա ընթացքում կազմակերպվող **գրավոր աշխատանքների** ամփոփիչ **արդյունքները** ---------- 26
11. «___-____» ուսումնական տարվա առարկայական պետական ծրագրերի կատարողականի ուսումնասիրություններ ---------- 30

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ
ՀԱՆՐԱԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

(Կրճատումներով) *ՀՕ-160-Ն, 10.07.2009 թ., www arlis.am*

Հոդված 4. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականությունը

1. Հայաստանի Հանրապետությունը հռչակում և երաշխավորում է հանրակրթության բնագավառի զարգացումը՝ որպես անհատի և հասարակության անվտանգության և կայուն զարգացման ապահովման, հայ ինքնության պահպանման կարևոր երաշխիք:

2. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:

2.1. Հայաստանի Հանրապետությունը համընդհանուր ներառական կրթությունը հռչակում է որպես յուրաքանչյուր երեխայի կրթության իրավունքի ապահովման երաշխիք Ներառական կրթության քաղաքականությունը նպատակաուղղված է յուրաքանչյուր երեխայի կրթության մատչելիության, հավասար մասնակցության հնարավորության և որակի ապահովմանը:

3. Հայաստանի Հանրապետությունն ապահովում է կրթության ժողովրդավարական և աշխարհիկ բնույթը:

4. Միջնակարգ կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

5. Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

6. Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է **12-ամյա միջնակարգ կրթություն:**

7. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության կազմակերպական հիմքը կրթության զարգացման պետական ծրագիրն է:

8. Ուսումնական հաստատություններում արգելվում է իրականացնել քաղաքական գործունեություն կամ քարոզչություն:

Կրոնական գործունեությունը և քարոզչությունն ուսումնական հաստատություններում արգելվում են, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի:

9. Հայաստանի Հանրապետությունում հանրակրթությունն իրականացվում է գրական հայերենով՝ «Լեզվի մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներին համապատասխան, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

10. Հայաստանի Հանրապետության ազգային փոքրամասնությունների հանրակրթությունը կարող է կազմակերպվել իրենց մայրենի կամ ազգային լեզվով՝ հայերենի պարտադիր ուսուցմամբ:

(4-րդ հոդվածը լրաց. 22.12.2010 թ. ՀՕ-30-Ն, 01.12.2014 թ. ՀՕ-200-Ն, խմբ. 08.04.2015 թ. ՀՕ-21-Ն)

Հոդված 5. Հանրակրթության նպատակները — պետական քաղաքականության սկզբունքները

1. Հանրակրթությունը նպատակաուղղված է յուրաքանչյուր սովորողի՝

1) մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական և սոցիալական զարգացմանը.

2) մարդկային արժանապատվության պահպանմանը.

3) իր ընդունակություններին, կարողություններին և առողջությանը համապատասխան ուսումնական միջավայրում նրա հասարակական հարմարեցմանը.

4) ինքնասպասարկման ունակությունների ձեռք բերմանը և ինքնուրույն կյանքի նախապատրաստմանը.

5) մասնագիտական կողմնորոշմանը և մասնագիտական աշխատանքային գործունեության նախապատրաստմանը.

6) ընտանեկան կյանքին պատրաստվածության ապահովմանը.

7) որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը:

2. Հանրակրթության բնագավառում պետությունը երաշխավորում է հետևյալ սկզբունքների ապահովումը.

1) հանրակրթության մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքների, մարդու կյանքի ու առողջության, անհատի ազատ և համակողմանի զարգացման առաջնայնությունը, քաղաքացիական գիտակցության կարևորումը, անհատի և նրա իրավունքների ու ազատությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրությունը, աշխատասիրությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնապահպանական աշխարհայացքի ձևավորումը.

2) հանրակրթության հավասար հնարավորությունները, մատչելիությունը, շարունակականությունը, հաջորդականությունը և համապատասխանությունը սովորողների զարգացման մակարդակին, առանձնահատկություններին ու պատրաստվածության աստիճանին.

3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների ապահովումը.

4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնայնությունը.

5) հանրակրթության որակի շարունակական բարելավումը, միջազգային չափանիշներին համապատասխանությունը, ինչպես նաև միջազգային կրթական համակարգին ինտեգրումը.

6) ուսումնական հաստատությունների ինքնավարության և պետական վերահսկողության հավասարակշռումը.

7) անկախ կազմակերպական-իրավական ձևից՝ ուսումնական հաստատությունների և դրանցում սովորողների ու աշխատողների իրավահավասարությունը.

8) հանրակրթական և այլ կրթական ծրագրերի փոխհամաձայնեցվածությունը: *(5-րդ հոդվածը խմբ. 01.12.2014թ. ՀՕ-200-Ն)*

Հոդված 6. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը ներառում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի՝
   1) ուսումնական բնագավառներն դրանց բովանդակության ներկայացվող պահանջները.
   2) շրջանավարտներին ներկայացվող որակական պահանջները՝ ըստ կրթական աստիճանների .
   3) հենքային ուսումնական պլանը և առարկայացանկերի ձևավորման հիմնական սկզբունքները.
   4) սովորողների գնահատման ձևերը, սանդղակը, հաշվառման կարգը:
2. Հանրակրթության պետական չափորոշչի պահանջները պարտադիր են կրթական ծրագրերի և ուսումնական հաստատությունների համար:
3. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:
4. Հենքային ուսումնական պլանը սահմանում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի նորմատիվային ծավալը՝ ըստ ուսումնական տարիների՝ արտահայտված ուսումնական պարապմունքների ժամաքանակով *(դասաժամերով)*, ներառյալ՝ ուսումնական բնագավառներին հատկացվող պարտադիր նվազագույն ժամաքանակները:
5. Ուսումնական բնագավառներին հատկացվող պարտադիր նվազագույն ժամաքանակը հիմնական դպրոցում չի կարող լինել ընդհանուր նորմատիվային ժամաքանակի կեսից պակաս, իսկ ավագ դպրոցում՝ **30 տոկոսից** պակաս: *(6-րդ հոդվածը խմբ., փոփոխ. 01.12.2014թ. ՀՕ-200-Ն)*

Հոդված 7. Հանրակրթական ծրագրերը

1. Հանրակրթական հիմնական ծրագրերն ուսումնական պլանների ու առարկայական ծրագրերի և դրանց համապատասխան ուսուցման կազմակերպման ձևերի, միջոցների ու մեթոդների ամբողջությունն է, որն ապահովում է հանրակրթության պետական չափորոշիչով սահմանված՝ շրջանավարտներին ներկայացվող նվազագույն որակական պահանջները՝ ըստ մակարդակների:
2. Հանրակրթական լրացուցիչ ծրագրերը նպատակաուղղված են հիմնական ծրագրերից դուրս սովորողների նախասիրությունների և կրթական պահանջմունքների բավարարմանը: Հանրակրթական լրացուցիչ ծրագիր կարող է իրականացնել ուսումնական հաստատությունը կամ այլ կազմակերպություն՝ համաձայն իր կանոնադրության:
3. Հանրակրթական հիմնական ծրագրերն են նախադպրոցական, ինչպես նաև միջնակարգ կրթության հետևյալ ծրագրերը.
   1) **տարրական հանրակրթական *(ընդհանուր, մասնագիտացված, հատուկ).***
   2) **հիմնական հանրակրթական *(ընդհանուր, մասնագիտացված, հատուկ).***
   3) **միջնակարգ հանրակրթական *(ընդհանուր, մասնագիտացված, հատուկ):***

   Հանրակրթական ընդհանուր ծրագրերը ներառում են նաև հոսքային կամ առանձին առարկաների խորացված ուսուցման ծրագրերը:

   Նախադպրոցական ծրագրերն իրականացվում են ոլորտը կարգավորող օրենսդրությանը համապատասխան:
4. Կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը մշակում և հաստատում է տարրական, հիմնական և միջնակարգ հանրակրթական ընդհանուր, մասնագիտացված և հատուկ պետական ծրագրեր *(այսուհետ՝ հանրակրթական պետական ծրագիր):*

   Հանրակրթական պետական ծրագիրը ներառում է օրինակելի ուսումնական պլանը, առարկայական չափորոշիչներն ու ծրագրերը, երաշխավորված դասագրքերի ցանկը, ծրագրի իրականացումն ապահովող իրավական այլ ակտեր:
5. Հանրակրթական պետական ծրագրի օրինակելի ուսումնական պլանը կազմված է պետական և դպրոցական հետևյալ բաղադրիչներից.
   1) պետական բաղադրիչը ներառում է առարկայացանկը և դրան հատկացվող ժամաքանակները.
   2) դպրոցական բաղադրիչին հատկացված ժամաքանակը նախատեսված է հոսքային կամ առանձին առարկաների խորացված կրթական ծրագրերի իրականացման և *(կամ)* սովորողների նախասիրություններին, ուսումնական հաստատության առանձնահատկություններին, համայնքի կարիքներին համապատասխան կրթություն կազմակերպելու նպատակով: Դպրոցական բաղադրիչը տնօրինում է ուսումնական հաստատությունը:

   Հանրակրթական պետական ծրագիր իրականացնող **ուսումնական հաստատությունն** օրինակելի ուսումնական պլանի հիման վրա **հաստատում է իր ուսումնական պլանը:**
6. Կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը կարող է հաստատել այլընտրանքային հանրակրթական հիմնական, այդ թվում՝ փորձարարական, հեղինակային և միջազգային ծրագրեր, որոնք չեն հակասում հանրակրթության պետական չափորոշչին:

6.1. Ուսումնական հաստատությունները կարող են միջազգային ծրագրեր իրականացնել և օտար լեզուներով կրթություն կազմակերպել բացառապես Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշումով: Ուսումնական հաստատությանը օտար լեզվով կրթություն կազմակերպելու թույլտվություն տալու կարգը մշակում է կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը և ներկայացնում ՀՀ կառավարության հաստատմանը:

Օտար լեզվով կրթական ծրագրեր կարող են իրականացնել բացառապես ոչ պետական ուսումնական հաստատությունները, ինչպես նաև միջազգային պայմանագրերով ստեղծված ուսումնական հաստատությունները:

Օտար լեզվով կրթական ծրագրեր իրականացնող՝ սույն մասով սահմանված ուսումնական հաստատություններում սովորող Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների համար հայոց լեզվի և հայագիտական առարկաների հայերենով ուսուցումը պարտադիր է՝ հանրակրթության պետական չափորոշիչին համապատասխան:

Սույն մասով սահմանված ուսումնական հաստատությունների առավելագույն թիվը Հայաստանի Հանրապետությունում **11-ն** է, որից՝

1) երկուսը կարող են ստեղծվել որպես ոչ պետական ուսումնական հաստատություններ Դիլիջան և Ջերմուկ

քաղաքներում և կրթություն կազմակերպել առնվազն **6-րդ** դասարանի հիմքի վրա *(7-րդ դասարանից)*.

2) ինը կարող են ստեղծվել նաև միջազգային պայմանագրերի հիման վրա և իրականացնել միջնակարգ կրթության երրորդ աստիճանի հանրակրթական ծրագրեր:

Նույն օտար լեզվով կրթական ծրագիր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների առավելագույն թիվը **4-ն** է:

Սույն մասով սահմանված ուսումնական հաստատությունները չեն կարող ունենալ մասնաճյուղ կամ ստորաբաժանում:

7. Հանրակրթական հիմնական ծրագրերը կառուցվում են հաջորդականության և շարունակականության սկզբունքով: Հանրակրթական հիմնական ծրագրերը, ըստ կրթական աստիճանների, դասակարգվում են.

1) 1-ին աստիճանի՝ տարրական.

2) 2-րդ աստիճանի՝ հիմնական.

3) 3-րդ աստիճանի՝ միջնակարգ:

Հանրակրթական ծրագրերի յուրացման արդյունքներն ամփոփվում են կրթական յուրաքանչյուր աստիճանի ավարտին: Հանրակրթական ծրագրի նախորդ աստիճանը չյուրացրած սովորողին չի թույլատրվում անցնել հանրակրթության հաջորդ աստիճան:

8. Միջնակարգ կրթության նորմատիվային ժամկետը 12 տարի է՝ եռաստիճան համակարգով.

1) 1-ին աստիճան՝ 4 տարի, 1-4-րդ դասարաններ.

2) 2-րդ աստիճան՝ 5 տարի, 5-9-րդ դասարաններ.

3) 3-րդ աստիճան՝ 3 տարի, 10-12-րդ դասարաններ:

9. Մասնագիտացված հանրակրթական, արտակարգ ընդունակություններ դրսևորած երեխաների, կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների և այլընտրանքային կրթական ծրագրերի իրականացման համար կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը կարող է սահմանել այլ ժամկետներ:

10. Հանրակրթական հիմնական ծրագրերը, որպես անբաժանելի մաս, կարող են ներառել՝

1) ուսումնական հաստատության կողմից իրականացվող ուսումնամեթոդական, փորձարարական, հետազոտական աշխատանքները.

2) մանկավարժական աշխատողների մասնագիտական կատարելագործման միջոցառումները.

3) սովորողների համար հանրակրթական լրացուցիչ դասընթացների կազմակերպումը.

4) սովորողների առողջության պահպանման միջոցառումները.

5) սովորողների սննդի կազմակերպումը.

6) սովորողների տրանսպորտային կազմակերպված փոխադրումները.

7) սովորողների երկարօրյա ուսուցման և *(կամ)* գիշերակացի կազմակերպումը.

8) ուսումնաարտադրական բազաներում, մարզաառողջարարական ճամբարներում սովորողների ուսուցման, դաստիարակության ու հանգստի կազմակերպումը:

11. Հանրակրթական հիմնական ծրագրերից յուրաքանչյուրի *(այդ թվում՝ նախադպրոցական)* իրականացումը լիցենզավորման ենթակա գործունեություն է:

Հանրակրթական ծրագրերի իրականացման լիցենզիան տալիս է կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը՝ լիցենզավորման գործընթացը կարգավորող օրենքով սահմանված կարգով:

(7-րդ հոդվածը փոփոխ. 08.12.2010 թ. ՀՕ-240-Ն, լրաց. 22.12.2010 թ. ՀՕ-30-Ն, խմբ., լրաց. 01.12.2014 թ. ՀՕ-200-Ն, փոփոխ.23.03.2018թ,. ՀՕ-243)

Հոդված 10. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄԸ

1. ՈՒսումնական հաստատության կառավարումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

2. ՈՒսումնական հաստատության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է ուսումնական հաստատության գործադիր մարմինը՝ տնօրենը, որը ընտրվում *(նշանակվում)* և ազատվում է *(նրա լիազորությունները դադարում են)* օրենսդրությամբ և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում և կարգով:

3. Պետական ուսումնական հաստատությունն ունի կոլեգիալ կառավարման մարմին՝ խորհուրդ *(այսուհետ՝ խորհուրդ)*:

4. ՈՒսումնական հաստատության կառավարման մարմինների լիազորությունները սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:

5. ՈՒսումնական հաստատության կրթական գործունեության արդյունավետ կազմակերպման նպատակով ձևավորվում են խորհրդակցական մարմիններ՝ մանկավարժական, ծնողական, աշակերտական խորհուրդներ, առարկայական մեթոդական միավորումներ, որոնց ձևավորման կարգը և իրավասությունները սահմանվում են ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ: **Մանկավարժական, ծնողական և աշակերտական խորհուրդները Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հաստատած կարգով կարող են ներգրավվել տվյալ ուսումնական հաստատության տնօրենի ընտրության գործընթացում:** ՈՒսումնական հաստատության կանոնադրությամբ կարող են նախատեսվել նաև այլ խորհրդակցական մարմիններ՝ հոգաբարձուների և այլ խորհուրդներ:

6. ՈՒսումնական հաստատության կառավարմանը մասնակցում են ուսումնական հաստատության աշակերտական խորհրդի անդամները՝ խորհրդակցական ձայնի իրավունքով: *(10-րդ հոդվածը լրաց. 06.03.2020թ. ՀՕ-101-Ն)*

Հոդված 13. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ

1. ՈՒսումնական հաստատությունը հանրակրթական ծրագիր(եր) կարող է իրականացնել համապատասխան լիցենզիայի առկայության դեպքում՝ համաձայն իր կանոնադրության: ՈՒսումնական հաստատության կողմից իրականացվող հանրակրթական ծրագրերն ամրագրվում են իր կանոնադրությամբ:

2. ՈՒսումնական հաստատությունը հիմնադրի որոշմամբ հանրակրթական ծրագիրը կարող է իրականացնել ցերեկային, երկարօրյա եւ (կամ) գիշերօթիկ աշխատակարգով:

Հոդված 14. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆՆԵՐԸ

1. ՈՒսումնական հաստատությունում կրթական գործընթացը կազմակերպվում է՝ համաձայն հանրակրթության պետական չափորոշչի և ուսումնական հաստատության տարեկան ուսումնական պլանի:

2. ՈՒսումնական հաստատությունում իրականացվող յուրաքանչյուր հանրակրթական ծրագրի համար կազմվում է առանձին ուսումնական պլան՝ հանրակրթության պետական չափորոշչի պահանջներին համապատասխան:

3. **Հանրակրթական պետական ծրագիր իրականացնող ուսումնական հաստատությունն իր ուսումնական պլանները կազմում է օրինակելի ուսումնական պլանների հիման վրա:**

Օրինակելի ուսումնական պլանի դպրոցական բաղադրիչով նախատեսված ժամաքանակը ուսումնական հաստատությունը բաշխում է պետական բաղադրիչով սահմանված կամ կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի երաշխավորած առարկաներին:

4. ՈՒսումնական հաստատությունը **վճարովի հիմունքներով կարող է իրականացնել** հանրակրթական եւ (կամ) մասնագիտական **լրացուցիչ կրթական ծրագրեր,** ինչպես նաեւ այլ ծառայություններ՝ համաձայն իր կանոնադրության եւ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգի:

Սովորողների մասնակցությունը **լրացուցիչ վճարովի պարապմունքներին կամավոր է** եւ իրականացվում է ուսումնական հաստատության եւ ծնողի միջեւ **կնքված պայմանագրի հիման վրա,** որի օրինակելի ձեւը հաստատում է կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը:

Հավելված N 3
ՀՀ կառավարության 2002 թ.-ի
հուլիսի 25-ի N 1392-Ն որոշման

Հավելված
ՀՀ կառավարության 2017 թ.-ի
հուլիսի 6-ի N 801-Ն որոշման

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ» ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ

(Կրճատումներով)

91. Առարկայական մեթոդական միավորումներն ստեղծվում են նույն առարկայի երեք և ավելի ուսուցիչների առկայության դեպքում: Մյուս դեպքերում կարող են ձևավորվել մեթոդական միավորումներ՝ հարակից առարկաների ուսուցիչներից:

92. Դասվարների համար ստեղծվում է տարրական կրթության մեթոդական միավորում:

93. **Առարկայական կամ տարրական կրթության մեթոդական միավորումը՝**

1) **քննարկում է** հանրակրթական առարկայական չափորոշիչներին համապատասխան ուսումնական ծրագրերի, ուսումնական պլանների նախագծերը, նոր փորձարկվող դասագրքերը, ձեռնարկները, մեթոդական ձեռնարկները և դրանց քննարկումների վերաբերյալ ուսուցիչներին (դասվարներին) տալիս երաշխավորություններ.

2) **քննարկում է** կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողի անհատական ուսուցման պլանը.

3) **ուսումնասիրում, ընդհանրացնում է** մանկավարժական առաջավոր փորձը և այն ներդնում գործնական աշխատանքում.

4) **նպաստում է** ուսուցիչների (դասվարների) որակավորման բարձրացմանը.

5) որակավորման տարակարգ չունեցող սկսնակ ուսուցիչներին (դասվարներին) **նախապատրաստում է** ատեստավորման.

6) **կազմակերպում է** մասնագիտական և մանկավարժական-մեթոդական խորհրդակցություններ, խորհրդատվություններ.

7) ուսուցիչներին (դասվարներին) հաղորդակից է դարձնում մանկավարժության նորագույն նվաճումներին, **կազմակերպում է** սեմինարներ, մանկավարժական-մեթոդական ընթերցումներ.

8) սահմանված կարգով **կազմակերպում է** փորձարկվող դասագրքերի փորձաքննություն.

9) մանկավարժական խորհրդում քննարկելուց հետո դպրոցի տնօրենին **ներկայացնում է առաջարկություն** ուսումնական պլանի դպրոցական բաղադրիչի ժամերի տնօրինման վերաբերյալ.

10) **կատարում է** ուսումնական պլանով սահմանված դասաժամերի նախնական բաշխում և առաջարկություն է ներկայացնում դպրոցի տնօրենին.

11) **կազմակերպում է** դպրոցական օլիմպիադաներ, առարկայական մրցույթներ և այլ միջոցառումներ:

94. Տարբեր դպրոցների և ուսուցիչների նախաձեռնությամբ կարող են ստեղծվել միջդպրոցական մեթոդական միավորումներ:

95. Առարկայական մեթոդական միավորումների նիստերը գումարվում են առնվազն յուրաքանչյուր ամիսը մեկ անգամ: Սահմանված կարգով նիստերն արձանագրվում են:

Վավերացնում եմ՝

Տնօրեն ______________________

____

Կ.Տ. օրը, ամիսը, տարեթիվը

Երաշխավորվում եմ՝

Տնօրենի տեղակալ ______________________

____

օրը, ամիսը, տարեթիվը

Լեզուներ, գրականություն, ֆիզկուլտուրա, ՆԶՊ

մեթոդական միավորման անվանումը

ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ
ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐ

«__________-__________» ուսումնական տարի

Ընդունվել է մեթոդական միավորման

________ թվականի ______________________-ի __________-ի թիվ ________-ի

ՈՐՈՇՈՒՄՈՎ

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՈՒՍՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ «2022 - 2023» ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐՆ ԸՍՏ ԱՄԻՍՆԵՐԻ՝ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

Թիվ	Օրը, ամիսը, տարեթիվը	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի անվանումը կամ համառոտ բովանդակությունը	Կատարող պաշտոնյայի ազգանունը, անունը	Նշումներ կատարման մաս[ին]
1.	29.08	2022-2023 ուստարվա մեթոդական միավորման աշխատանքային պլանի բովանդակության ճշտում	Ռ. Մուրադյան	կատար-ված է
2.		2022-2023 ուստարում 5/6 կարգում ընդգրկված առարկաների չափորոշիչներին ծանոթանալ:	Ռ. Մուրադյան	
3.		Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների ներառական ուսուցման պլանների մշակում:	Ք. Հայրապետյան	
4.	27.09	Գրքերի ցուցահանդեսի անցկացում Խաչիկ Դաշտենցի և «Հայ գրականություն» առարկաներից: 10-րդ դասարանում:		

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ «2022 - 2023» ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ
ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐՆ ԸՍՏ ԱՄԻՍՆԵՐԻ՝ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

Թիվ	Օրը, ամիսը, տարեթիվը	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի անվանումը կամ համառոտ բովանդակությունը	Կատարող պաշտոնյայի ազգանունը, անունը	Նշումներ կատարման մասին
1.	26.10	Նախագծային անհատական աշխատանքների գործունեության ամփոփում:	Ա. Մուրադյան	
2.		Գիտելիքների ստուգում «Հայոց լեզու» և «Գրականություն» առարկաներից 9-րդ դասարանում:		
3.		Դասալսումներ «Մայրենի» առարկայից V-VI դասարաններում:		

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ «2022-2023» ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐՆ ԸՍՏ ԱՄԻՍՆԵՐԻ՝ ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Թիվ	Օրը, ամիսը, տարեթիվը	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի անվանումը կամ համառոտ բովանդակությունը	Կատարող պաշտոնյայի ազգանունը, անունը	Նշումներ կատարման մասի
1	28.11	Նախագիծ անհատական աշխատանքային գործունեության ամփոփում:	Ն. Մեսրոպյան	
2.		Փորձարարական դասաժամեր և Ռուսաց լեզվով, տարրական փորձային դասավանդում:	Ռ. Համբարյան Ն. Խաչատրյան	
3.		Գրավոր և բանավոր հարցումների արդյունքների ճանաչում:		

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՈՒՍՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ «2022-2023» ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ՊԼԱՆ-ԾՐԱԳԻՐՆ ԸՍՏ ԱՄԻՍՆԵՐԻ՝ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Թիվ	Օրը, ամիսը, տարեթիվը	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի անվանումը կամ համառոտ բովանդակությունը	Կատարող պաշտոնյայի ազգանունը, անունը	Նշումներ կատարման մասին
1.	21.12	[illegible]	Հ. Մուրադյան	
2.		Մեթոդական զեկույց		

ՄԱՏՅԱՆՈՒՄ ԳՐԱՆՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ԵՒ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ՄԱՍԻՆ ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐ

1. Մատյանում գրանցումներ կատարելու եւ պահպանման պատասխանատվությունը ուսումնական հաստատության տնօրենի հրամանով դրվում է առարկայական մեթոդական միավորման նախագահի վրա:
2. Մատյանում լրացումները կատարում է մեթոդական միավորման որոշումով ընտրված քարտուղարը կամ մեթոդական միավորման նախագահը:
3. Մատյանում գրանցումները կատարել ընթեռնելի ձեռագրով, ջնջումներ չի թույլատրվում, սխալ գրանցման դեպքում տվյալ գրանցման համարը կամ տողի մասն առնել օղակի մեջ, կամ թույլ գիծ դնել սխալ հատվածի վրա եւ լուսանցքում մակագրել՝ *«սխալն իմ կողմից է, ստորագրություն, ամսաթիվ, ամիս, տարեթիվ»*:
4. Պլան-ծրագրի մատյանը համարվում է «Առարկայական մեթոդական միավորման արձանագրությունների մատյան»-ի բաղկացուցիչ մասը եւ մեթոդական միավորման արձանագրությունների մատյանի հետ միասին արխիվացվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:
5. Մատյանը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ուսումնական հաստատությունում պահպանվում է մշտական *(ՀՀ կառավարության 04.04.2019թ. թիվ 397-Ն որոշման հավելվածով ընդունված «Պահպանության ժամկետների նշումով արխիվային փաստաթղթերի օրինակելի ցանկ», կետ՝ 7, ենթակետ՝ 5)*:
6. Պահպանության ժամկետը հաշվարկվում է վերջին գրանցումը կատարելուց հետո՝ հաջորդ տարվա հունվարի 1-ից:
7. ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով «Մշտական» նշումով փաստաթղթերի պահպանության ժամկետը որոշում է տվյալ կազմակերպության կողմից ստեղծված փորձագիտական հանձնաժողովը:

Մատյանը բաղկացած է՝ 36 էջերից

Հրաման թիվ՝ 46 «01» 09 2022 թ.

Տնօրեն՝ ____________ Կ.Տ. Ն. Վարդանյան

ստորագրություն Կ.Տ. անուն-ազգանուն

«01» 09. 2022 թ.

© Մշակվել և ձևավորվել է «Վիամիր Գրատուն» ՍՊԸ-ի «Ուսումնական հետազոտությունների կենտրոն»-ում
© Կազմող՝ Վ. Միրումյան
© Տպագրվել է «Վիամիր Գրատուն» ՍՊԸ-ի տպարանում, տպաքանակը՝ 1000 օրինակ